

Bithshlándaíil ag Imeachtaí Spóirt Uisce

An tIonad Náisiúnta
Sonraí Bithéagsúlachta
National Biodiversity
Data Centre

Treoir maidir leis an mbaol a bhaineann le speicis ionracha a scaipeadh a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh don chomhshaol a laghdú trí dhea-chleachtais bithshlándaíla.

**SEICEÁIL
GLAN
TRIOMAIGH**

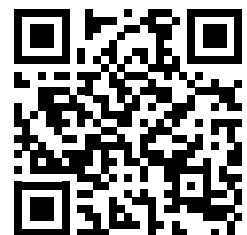

© Fáilte Ireland

Invasive Species
Northern Ireland

Invasives.ie
Invasive Alien Species in Ireland

Scanáil chun tuilleadh
eolais a fháil faoi sheiceáil,
ghlanadh agus triomú!

Fúinn

Oibríonn an tIonad Náisiúnta Sonraí Bithéagsúlachta chun sonraí agus faisnéis bithéagsúlachta a chur ar fáil saor in aisce d'fhonn tuiscint níos fearr a fháil ar bithéagsúlacht na hÉireann agus chun cabhrú le cosaint na bithéagsúlachta sin. Táimid i gceannas ar an tionscadal Bithshlándála agus Speicis Ionracha an Oileáin Comhroinnte a bhfuil sé mar aidhm aige iarrachtaí trasteorann a neartú maidir le monatóireacht, luath bhrath agus freagairt thapa ar fud éiceachórais uisceacha agus talún. Faigheann an tionscadal tacaíocht ón tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra, ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, ón gComhairle Oidhreachta agus ó Ghníomhaireacht Chomhshaoil Thuaisceart Éireann.

An Roinn Tithíochta,
Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta
Department of Housing,
Local Government and Heritage

NPWS An tSeirbhís Páirceanna
Náisiúnta agus Fiadhúlra
National Parks and Wildlife Service

Northern Ireland Environment Agency
Gníomhaireacht Comhshaoil Thuaisceart Éireann
Northern Ireland Environment Agency

**Shared Island
Initiative**

**LONGFORD
SPORTS
PARTNERSHIP**

**SLIGO SPORT
& RECREATION
PARTNERSHIP**

**WATERFORD
SPORTS PARTNERSHIP**

**CLARE
SPORTS
PARTNERSHIP**

Mayo Sports Partnership
Comhghairneacht Spóirt Mhaigh Eo
SPORT IRELAND

MEATH
Local Sports Partnership
SPORT IRELAND

D'fhorbair Spóirt Éireann an clár Comhpháirtíochta Spóirt Áitiúil, ag cur spórt agus gníomhaíocht choirp chun cinn ar fud na hÉireann trí thacú le clár chuimsitheacha agus le deiseanna do dhaoine de gach aois agus cumas a bheith gníomhach. Cuireann Oifigí Caitheamh Aimsire Allamuigh Chontae an Longfoirt, an Chláir, Shligigh, Phort Láirge, na Mí agus Mhaigh Eo tacaíocht phraiticiúil agus comhordú ar fáil don earnáil áineasa lasmuigh sa chontae.

Is é Paddle Northern Ireland an Comhlacht Rialaithe Náisiúnta do Paddlesport i dTuaisceart Éireann. Cuirimid réimse comhairle agus eolais phraiticiúil ar fáil do chéaslóirí agus do chlubanna agus oibrímid go dlúth le Ranna Rialtais áitiúla, Údaráis Áitiúla agus páirtithe leasmhara ábhartha eile ar shaincheisteanna a théann i bhfeidhm ar an bpobal céaslóireachta.

Is é Curachóireacht Éireann an Comhlacht Rialaithe Náisiúnta do spóirt céaslóireachta in Éirinn. Tá cúram mór againn ar ár dtimpeallacht agus cuireann muid deiseanna, acmhainní agus smaointe ar fáil le haghaidh athraithe a chabhróidh leis an bpobal céaslóireachta difríocht inlámhsithe a dhéanamh maidir lenár mbithéagsúlacht a chosaint.

Is é Rámhaíocht Éireann an comhlacht rialaithe náisiúnta do spórt na rámhaíochta ar fud oileán na hÉireann. Táimid tiomanta do chultúr barr feabhais agus oscailteachta a chur chun cinn ionas go mbeidh taithí dhearfach ar feadh an tsaoil ag lúthchleasaithe, cóitseálaithe agus oibríthe deonacha. Is é an sprioc atá againn ná clubanna sábháilte láidre, dea-struchtúrtha a fhás a sholáthraíonn an deis chun gnóthachtáil agus taitneamh a bhaint as ag gach leibhéal.

Is Ná Fág Rian an t-aon Chlár Oideachais Eitice Allamuigh in Éirinn atá deartha chun caitheamh aimsire freagrach lasmuigh a chur chun cinn agus a spreagadh. Ardaímid feasacht ar chaitheamh aimsire freagrach lasmuigh agus téimid i ngleic le saincheisteanna a théann i bhfeidhm ar an gcomhshaoil ar a mbraitheann muid go léir, chomh maith le gníomhartha is féidir linn a dhéanamh chun é a fheabhsú agus a chothú.

Is club bád dragan atá lonnaithe i Sligeach iad Medb's Dragon Warriors a thacaíonn le daoine a tháinig slán ó ailse agus a dteaghlach tríd an spórt foirne. Tá an club cleamhnaithe le Cumann Bád Dragan na hÉireann.

D'fhorbair lontaobhas Fiadhúlra na Breataine Bige Thuaidh (NWWT) an fhoireann uirlisí seo ar dtús, thar ceann Paddle UK le maoiniú ón gComhpháirtíocht Bithshlándála Uisceach, mar chuid dá gcuid oibre ar speicis neamhdhúchasacha ionracha agus bithshlándáil i spóirt áineasa uisceacha. Tá taithí fhairsing ag NWWT ar thionscadail speiceas ionrach a sheachadadh ar fud na Breataine Bige agus oiliúint agus bonneagar bithshlándála a sholáthar ag imeachtaí náisiúnta spóirt uisce.

Clár ábhair

Fúinn	3
Speicis ionracha a thuairisciú	5
Maidir leis an bpacáiste seo	6
Cad iad na speicis ionracha?	8
Cad é an réiteach?	9
Spotsolas Speiceas Ionrach	10
Loch Coirib, Gaillimh	10
Loch nEathach, Tuaisceart Éireann	11
Cuimhnigh a leanúint	12
Sláinte agus sábháilteacht	13
Imeacht Bithshlándála – cad is féidir leat a dhéanamh?	14
Céim 1: Pleanáil d'imeacht bithshlándála	15
Cén cineál trealaimh atá ag teastáil uait?	16
Cén cineál trealaimh atá ag teastáil uait?	17
Imeacht le buiséad íseal agus gan rochtain ar uisce reatha ar an láthair	17
Cén cineál trealaimh atá ag teastáil uait?	18
Imeacht le rochtain ar uisce reatha	18
Cén cineál trealaimh atá ag teastáil uait?	19
Imeacht mór le rannpháirtithe ó thar lear	19
Céim 2: Feasacht a Ardú	20
Cén cineál trealaimh atá ag teastáil uait?	21
Feasacht a Mhúscailt	21
Rith d'imeacht	22
Céim 4: Obair leantach	24
Trealamh Bithshlándála Pearsanta	25
Céard eile is féidir leat a dhéanamh chuncabhrú	26
Eolas roimh an Imeacht	27
Póstaer: Eolas roimh an ócáid	27
Póstaer: Seiceáil Glan Triomaigh	28
Póstaer tarraingthe amach: Cuir Stop le Scaipeadh Speiceas Ionrach	30
Íoslódálacha & Acmhainní	31
Glaoch chun gnímh	32

Floating Pennywort

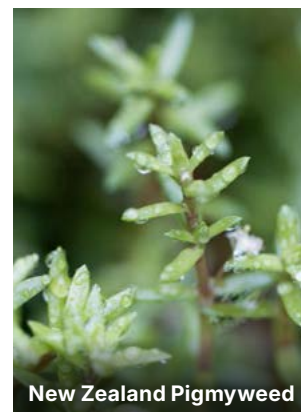
Zebra Mussel

Himalayan Balsam

Water Primrose

New Zealand Pigmyweed

Speicis ionracha a thuairisciú

Tá ról lárnach ag an Ionad Náisiúnta Sonraí Bithéagsúlachta maidir le sonraí a bhailiú maidir le láithreachta agus dáileadh speiceas ionrach. Is féidir le húsáideoirí uisce tacú leis an obair seo trí chabhrú le radhairc a thaifeadadh, a scaipeadh a chosc agus tacú lena mbaint.

SEICEÁIL

Laethanta imréitigh ionracha deonacha a eagrú.
Déan teagmháil le invasives@biodiversityireland.ie chun treoir a fháil.

Roinn aon imeacht, seiceáil Léarscáileanna Bithéagsúlachta (maps.biodiversityireland.ie) chun a fháil amach cad iad na speicis atá taifeadta in aice láimhe. Is féidir leis seo cabhrú leat rioscaí féideartha a aithint, cinneadh a dhéanamh ar an trealamh is gá a ghlanadh nó a sheiceáil agus cosc a chur ar speicis a aistriú go háiteanna nua. Cuidíonn do radhairc leis na sonraí atá ar fáil do phobail agus do ghrúpaí caomhnaithe a fheabhsú. Cuir grianghraf san áireamh nuair is féidir, ionas gur féidir le saineolaithe an t-aitheantas a dhearbhu.

Tuairiscigh do radhairc:

Tuaisceart Éireann:

invasivespeciesni.co.uk/report-sighting/

Éireann: invasives.ie/reportsightings/

Maidir leis an bpacáiste seo

Cad chuige a bhfuil sé ann?

Is é aidhm an phacáiste seo ná cabhrú leat a threorú trí gach céim den bithshlándaíl ag d'imeachtaí spóirt uisce, ó leibhéal an chlub go dtí imeachtaí móra idirnáisiúnta.

Conas is féidir liom é a úsáid?

Tabharfaidh an pacáiste tú céim ar chéim trí nósanna imeachta a chuirfidh ar do chumas cabhrú leis an gcomhshaol a chosaint ar scaipeadh speiceas ionrach gan tionchar a imirt ar ghníomhaíochtaí spóirt uisce.

Lena n-áirítear:

- > Faisnéis faoi speicis ionracha agus bithshlándaíl
- > Treoir phleanála céim ar chéim do gach céim d'imeacht
- > Naisc úsáideacha chun a chinntiú gur féidir leat rochtain a fháil go héasca ar an bhfaisnéis go léir a theastaíonn uait
- > Póstaeir tarraingthe amach do chlubanna agus d'eagraithe le húsáid ag imeachtaí

D'fhorbair lontaobhas Fiadhúlra na Breataine Bige Thuaidh an fhoireann uirlisí seo ar dtús, thar ceann Paddle UK le maoiniú ón gComhpháirtíocht Bithshlándaála Uisceacha.

Is féidir le speicis ionracha scaipeadh go tapa agus timpeallachtaí fionnuisce agus mara a shárú nuair a thugtar isteach iad.

SEICEÁIL

LUS PINGINE SNÁMHACH

Is féidir leis fás suas le 20cm in aghaidh an lae faoi na coinníollacha cearta agus is féidir leo uiscebhealaí iomlána a chlogáil, rud a fhágann go bhfuil sé deacair iad a nascleanúint tríd. Is féidir é seo a chur amú go héasca freisin mar thalamh soladach, rud a d'fhéadfadh dochar tromchúiseach a dhéanamh do dhaoine agus d'ainmhithe.

Iompar Freagrach amuigh faoin aer

BOATING & WATERSPORTS CHECKLIST

	Always wear a life jacket or buoyancy aid when using boats or personal watercraft		Ensure that you have permission to launch and recover watercraft from your chosen location
	Avoid damaging the foreshore by trampling, dragging equipment, or driving unnecessarily		Be aware of changing tides, especially in unfamiliar coastlines, and be vigilant for rip tides
	At the coast...do not chase, touch, or feed marine wildlife. Keep 100m distance. Keep dogs on a lead in vicinity of wildlife		On the sea...boats/kayaks should keep at least 100m away from animals. Do not startle wildlife. Stay no longer than 15 mins
	In the sea...let any wildlife encounter be on their terms. Keep your movements steady & predictable		After use...check, clean and dry your equipment and clothing. Help stop the spread of invasive species

Please respect the environment and take your litter home

THE OUTDOORS IS YOURS - PROTECT IT

www.leavenotraceireland.org

Trí na prionsabail seo a leanúint, is féidir linn go léir cur le caomhnú ár dtimpeallachtaí nádúrtha iontacha, ag cinntiú gur féidir leis na glúnta atá le teacht taitneamh a bhaint astu freisin.

- 1 Pleanáil chun tosaigh agus ullmhaigh
- 2 Bí tuisceanach ar dhaoine eile
- 3 Meas a bheith agat ar ainmhithe feirme agus ar fhiadhúlra
- 4 Taisteal agus campáil go freagrach
- 5 Fág an méid a aimsíonn tú
- 6 Dramhaíl a dhiúscairt i gceart
- 7 Cosain an dúlra ó dhóiteán

Chun tuilleadh eolais a fháil ar conas do thionchar a laghdú agus caitheamh a aimsire freagrach lasmuigh a chleachtadh, tabhair cuairt ar www.leavenotraceireland.org

Cad iad na speicis ionracha?

Is éard is speicis ionracha ann ná plandaí agus ainmhithe a thugann daoine isteach i limistéar lasmuigh dá raon nádúrtha, a mbíonn tionchar diúltach acu ar shláinte agus ar shláinte an chomhshaoil.

Is féidir le scaipeadh speiceas ionrach tionchar a imirt ar spóirt agus ar chaitheamh aimsire uiscebhunaithe mar go mbraitheann na gníomhaíochtaí seo ar uiscebhealaí glana, sláintiúla, atá ag feidhmiú go saor. Tá speicis ionracha ar cheann de na príomhbhrúnna ar thimpeallacht nádúrtha oileán na hÉireann ach le do chabhair is féidir linn difríocht a dhéanamh.

Céard é an fáth go bhfuil speicis ionracha ina ábhar imní?

Is ábhar imní iad speicis ionracha toisc gur féidir leo:

- > Laghdú a dhéanamh ar ár gcumas rochtain a fháil ar uiscebhealaí agus taitneamh a bhaint as le haghaidh spóirt agus áineasa
- > Sreabhadh na n-aibhneacha a mhoilliú agus riosca tuilte a mhéadú
- > Tionchar diúltach a imirt ar shláinte agus ar shláinte na timpeallachta trí chailíocht an uisce a laghdú
- > Is féidir le speicis ionracha a bheith beag, deacair a aithint agus is féidir leo maireachtáil ar feadh coicíse i ndálaí taisce.

Is féidir leis na cleachtais bithshlándála is bunúsaí féin cabhrú le scaipeadh speiceas ionrach a stopadh!

SEICEÁIL
GLAN
TRIOMAIGH

Ar an drochuair, níl roinnt úsáideoirí uisce ar an eolas faoin mbagairt seo agus is fíor-riosca iad dár dtimpeallacht nádúrtha agus don spórt a bhfuil grá againn dó

CRASAL NA NUA-SHÉALAINNE

Fásann go tapa agus plúchann speicis dhúchasacha

BALSAM Ó NA HIMILÉITHE

Foirmíonn seastáin dhlúth feadh bhrúach na habhann a chuireann cosc ar rochtain

Cad é an réiteach?

Is fearr an chosc ná an leigheas!

©Medb's Dragon Warriors

Ciallaíonn bithshlándaíl sraith gníomhaíochtaí chun tabhairt isteach nó scaipeadh speiceas agus galair ionracha a íoslaghdú.

Ba chóir bithshlándaíl éifeachtach a chleachtadh i gcónaí gach uair a bhíonn muid amuigh ar an uisce, fiú mura bhfuil aon chomharthaí soiléire de speicis ionracha sa cheantar. Maidir le himeachtaí spóirt uisce, ní mór do na bearta seo a bheith simplí, éifeachtach, tionchar íosta a bheith acu ar sheachadadh imeachtaí agus a bheith comhtháite go héasca sa lá.

Cén fáth a bhfuil bithshlándaíl tábhachtach?

Is fearr cosc ná leigheas a dhéanamh ar speicis ionracha toisc go bhfuil sé i bhfad níos éifeachtaí ó thaobh costais de agus go gcuireann sé cosc ar dhamáiste comhshaoil dochúlaithe.

Bíonn sé níos deacra agus níos costasaí speiceas a dhíothú de réir mar a scaipeann sé, ach cosc, trí bhearta cosúil le bithshlándaíl seachnaíonn sé an gá le hiarrachtaí rialaithe costasacha, fadtéarmacha.

SEICEÁIL

Meastar go gcosnóidh speicis ionracha **€261 milliún** in aghaidh na bliana ar gheilleagar oileán na hÉireann! Trí bithshlándaíl a chur i bhfeidhm ag d'imeacht, d'fhéadfá cabhrú leis an ídiú airgeadais seo a laghdú go suntasach.

Spotsolas Speiceas Ionrach

Loch Coirib, Gaillimh

Is é Loch Coirib an loch is mó in Éirinn agus tá tábhacht ollmhór éiceolaíochta, stairiúil agus turasóireachta ag baint leis. Thángthas ar an Líobhógach Afracach chatach (Lagarosiphon mór) den chéad uair i Loch Coirib sa bhliain 2005 agus i gceann trí bliana scaip sí, ag clúdach os cionn 90 heicteár den loch. Chuir na mataí dlúth bac ar ghníomhaíochtaí spóirt uisce áitiúla agus ar thurasóireacht uiscebhunaithe, atá tábhachtach go heacnamaíoch don réigiún. Ó aimsíodh é, tá lascach Intíre Éireann, in éineacht le gníomhaireachtaí comhpháirtíochta, ag tacú le hoibríochtaí rialaithe fairsinge ar feadh na bliana chun inmhíolú a choinneáil ag leibhéil inbhainistithe, rud a ligeann do speicis dhúchasacha athbhunú agus scaipeadh an phlanda uisceach ionrach a chosc.

Modhanna rialaithe

- > Mata Siúit
- > Dreidireacht shúchán
- > Baint láimhe
- > Baint mheicniúil
- > Feasacht Bithshlándála

© Inland Fisheries Ireland

FEAMAINN UISCE CHATACH

Planda uisceach a scaipeann go tapa chun maiseanna dlúth a fhoirmiú a fhásann faoi dhromchla na n-uiscí, go minic ag cruthú ceannbhrait ar an dromchla. Tá an planda níos fearr ná pobail dhúchasacha, athraíonn sé an gnáthóg ar fad agus blocálann sé uiscebhealaí a chuireann cosc ar rochtain do spóirt uisce.

Spotsolas Speiceas Ionrach

©Lough Neagh Partnership

Loch nEathach, Tuaisceart Éireann

Is é Loch nEathach an loch fionnuisce is mó ar oileán na hÉireann agus na Breataine Móire, tá ainmniúcháin idirnáisiúnta aige don bithéagsúlacht a thacaíonn le speicis neamhchoitianta agus is mol turasóireachta áineasa é. Thángthas ar dhiúilicíní séabra (*Dreissena polymorpha*) den chéad uair i Loch nEathach in 2005 agus d'athraigh sé go suntasach an t-éiceachóras i Loch nEathach trí mhéideanna

móra uisce a scagadh. Mhéadaigh an mheicníocht scagtha a úsáideann diúilicíní séabra chun beatha fás plandaí agus algaí nach dteastaíonn, ag cur bac ar loingseoireacht árthaí uisce agus ag cur isteach ar thurasóireacht uiscebhunaithe.

Ní féidir daonraí diúilicíní séabra bunaithe a dhíothú de ghnáth agus braitheann rialú ar scaipeadh breise an diúilicín séabra a chosc. Tá Comhpháirtíocht Loch nEathach agus Gníomhaireacht Comhshaoil Thuaisceart Éireann i measc cuid de na heagraíochtaí agus na gníomhaireachtaí atá ag ardú feasachta ar an gceist i Loch nEathach chun an baol a laghdú go dtarlódh dochar eile ó dhul isteach

i Loch nEathach trí bhearta bithshlándála. Thángthas ar an diúilicín Quagga i Loch Éirne in 2025 agus tá cumais scagtha níos airde fós aige, ag maireachtáil i raon níos leithne foshraitheanna agus doimhneacht. Is é an modh rialaithe is fearr ná cosc! Is bealach éifeachtach é Seiceáil Glan Triomaigh a chleachtadh chun scaipeadh na ndiúilicíní fionnuisce seo a chosc.

DIÚILICÍN SÉABRA AGUS DIÚILICÍN QUAGGA

araon friothálacha scagaire cumhachtacha a fhéadann éiceachórais iomlána a athrú. Séabra: droimneach ar leith, trasghearradh triantánach, luíonn cothrom nuair a chuirtear é chun tosaigh. Quagga: níl aon droimneach ar leith, trasghearradh cruinn, rollaí go taobh nuair a chuirtear ar aghaidh é.

Cuimhnigh a leanúint

SEICEÁIL

Seiceáil do threalamh, do threalamh agus d'éadaí le haghaidh aon orgánaigh nó smionagar infheicthe. Bain aon rud a fheictear a aimsíonn tú agus fág ar an láthair é, agus é a dhiúscairt go freagrach.

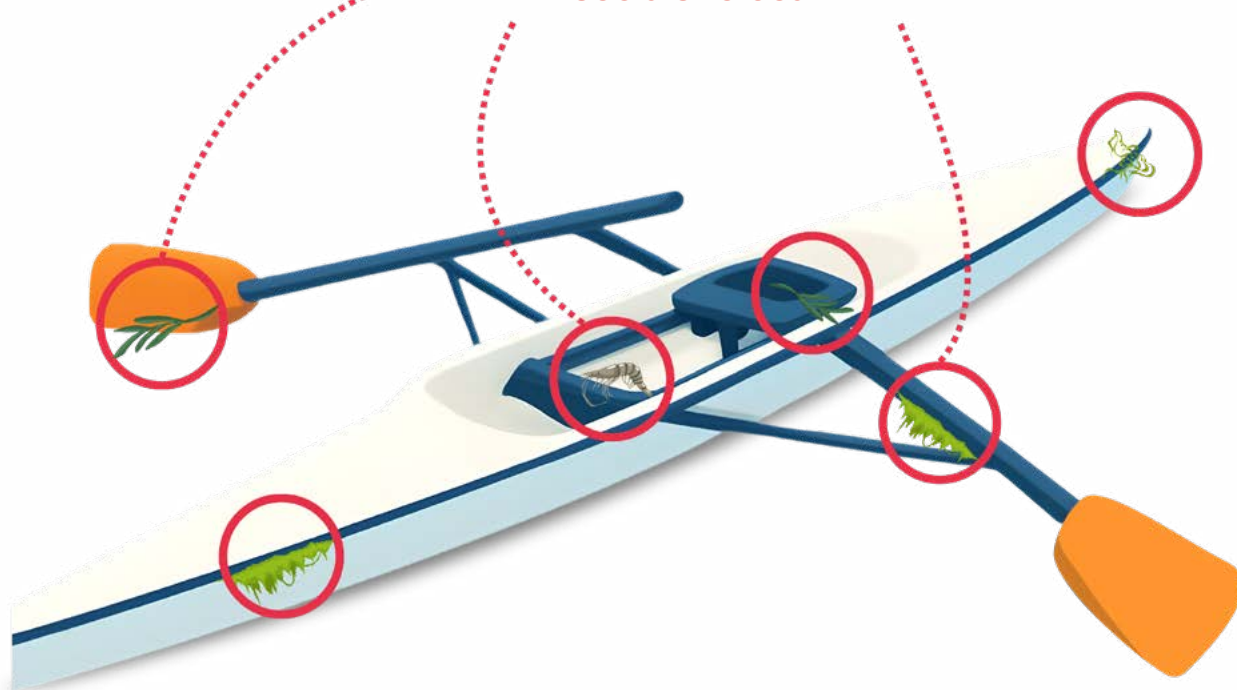
GLAN

Glan gach rud chomh luath agus is féidir leat. Tabhair aird ar leith ar réimsí atá deacair a rochtain. Más féidir, bain úsáid as uisce te (>45°), díghalrán oiriúnach nó leicneán ardbhrú.

TRIOMAIGH

Triomaigh trealamh agus éadaí go maith chomh fada agus is féidir sula n-úsáidtear iad in áiteanna eile mar is féidir le roinnt speiceas ionrach maireachtáil ar feadh coicíse i ndálaí taise. Draenáil uisce ó gach cuid de do bhád agus triomaigh é le spúinse nó tuáille sula bhfágann tú an suíomh.

Cuimhnigh na háiteanna seo a sheiceáil

Sláinte agus sábháilteacht

Pointí tábhachtacha

Tá sé de fhreagracht ort a chinntiú go leantar na prótacail sláinte agus sábháilteachta go léir agus go gcoinnítear maoir agus rannpháirtithe araon slán agus iad ag úsáid an stáisiúin.

Sláinte agus sábháilteacht

Ionchorpraigh measúnú ar na rioscaí go léir a aithníodh i do mheasúnú riosca teagmhais. Má tá díghalráin á n-úsáid agat, cinntigh go bhfuil bileog sonraí sábháilteachta don táirge ar fáil.

Garchabhair

- > Cinntigh go bhfuil rochtain ag rannpháirtithe ar threalamh garchabhrach
- > Sa trealamh garchabhrach soláthairtí chun stáisiún níochna súl a sholáthar (molta má tá díghalráin á n-úsáid agat)

TCP do Mhaoir

- > seaicéid Hi-Viz
- > Gloiní sábháilteachta
- > Coisbheart uiscédhíonach láidir maith
- > Lámhainní má tá tú ag obair in aimsir níos fuaire nó le díghalráin

Ag obair le torann / tonnchrith

- > Cosaint cluaise
- > Lámhainní frith-chreathadh

Guaiseacha turas/duillín

- > Ba chóir sreanga agus píopaí píobáin a chlúdach chun duillíní / turais a sheachaint
- > Ba chóir mataí lasmuigh neamh-duillín a úsáid

Trealamh

Ba chóir gach trealamh a sheiceáil le haghaidh damáiste agus a thástáil sula n-úsáidtear é ag baint úsáide as an: Tuaisceart Éireann – Na Rialacháin um Sholáthar agus Úsáid Trealamh Oibre 1998 (PUWER) Éire – Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (SHWW) 2007

Naisc maidir le measúnú riosca:

COSHH: www.hse.gov.uk/coshh/basics/assessment.htm

HAVs: www.hse.gov.uk/vibration/hav/advicetoemployers/controlrisks.htm#how

PUWER: www.hse.gov.uk/work-equipment-machinery/puwer.htm

An tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair
www.irishstatutebook.ie/eli/2007/si/299/made/en/print

HSA: www.hsa.ie/eng/enterprise_and_employee_supports/getting_started/risk_assessments_made_easy/

Imeacht Bithshlánda

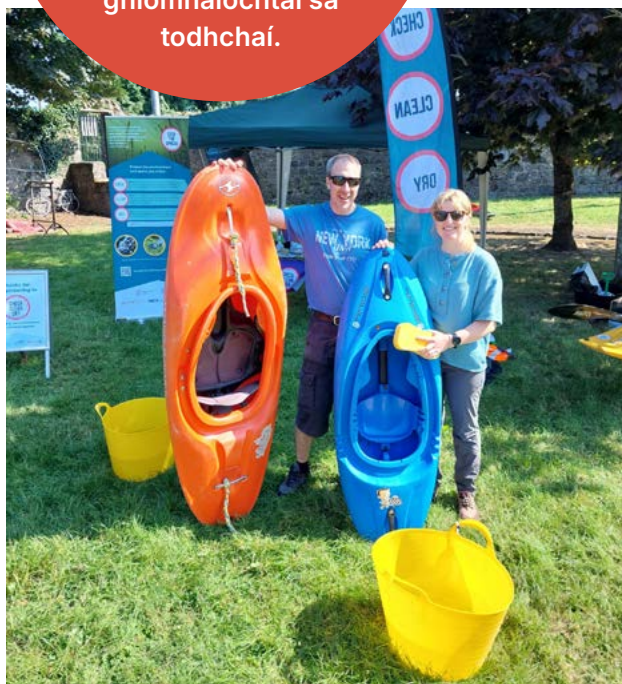
Cad is féidir leat a dhéanamh?

Le chéile is féidir linn ár dtimpeallacht nádúrtha a chosaint chomh maith leis an spórt a bhfuil grá againn dó. Cuideoidh bithshlándaíl éifeachtach a chur i gcrích ag imeachtaí spóirt uisce leis an mbaol go dtabharfar isteach agus go scaipfear speicis ionracha ar an láthair agus in aon áit ina d'fhéadfadh rannpháirtithe a dtrealamh a úsáid ina dhiaidh sin.

Remember to Check Clean Dry!

Cabhróidh
bithshlándaíl
éifeachtach a bheith
agat ag d'imeacht le
tionchar buan a chruthú ar
an mbealach a ndéanfaidh
rannpháirtithe a gcuid
gníomhaíochtaí sa
todhchaí.

SEICEÁIL

©National Biodiversity Data Centre

Má tá do chlub mar chuid de chonair Blueway Ireland, tá neart tacaíochta bithshlánda ar fáil dóibh ach cuairt a thabhairt ar: sportireland.ie/outdoors/blueway-publications-resources

Céim 1: Pleanáil d'imeacht bithshlándála

Cuir aithne ar do shuíomh:

- > Labhair le do bhainisteoir sócmhainne nó le d'úinéir talún faoi aon speiceas ionrach ar an láthair agus a mbeartais bithshlándála atá acu cheana féin chun a chinntiú go n-aillíníonn tú leo seo
- > An bhfuil rochtain agat ar uisce reatha glan?
- > An bhfuil baol ann go ndéanfar uisce salach atá nite isteach sa chúrsa uisce nó sna séarachais?
- > An bhfuil rochtain agat ar leictreachas?
- > An féidir leat rannpháirtithe a theorannú go dtí pointe iontrála / imeacht amháin chuig an uisce

Invasive Species
Northern Ireland

Invasives.ie
Invasive Alien Species in Ireland

Cuir aithne ar do dhisciplín:

- > Cad iad na rioscaí a bhaineann le speicis ionracha a aistriú don chineál seo spóirt?
- > Cén cineál áiseanna atá ag teastáil uait?
- > An mbogfaidh rannpháirtithe ó chorp uisce amháin go ceann eile in aon imeacht amháin?

Cuir aithne ar do rannpháirtithe:

- > Cé mhéad a bheidh rannpháirteach?
- > An baill chlub iad nó an baill réigiúnach, náisiúnta nó idirnáisiúnta iad?
- > Cén trealamh is dócha a thabharfaidh siad leo?

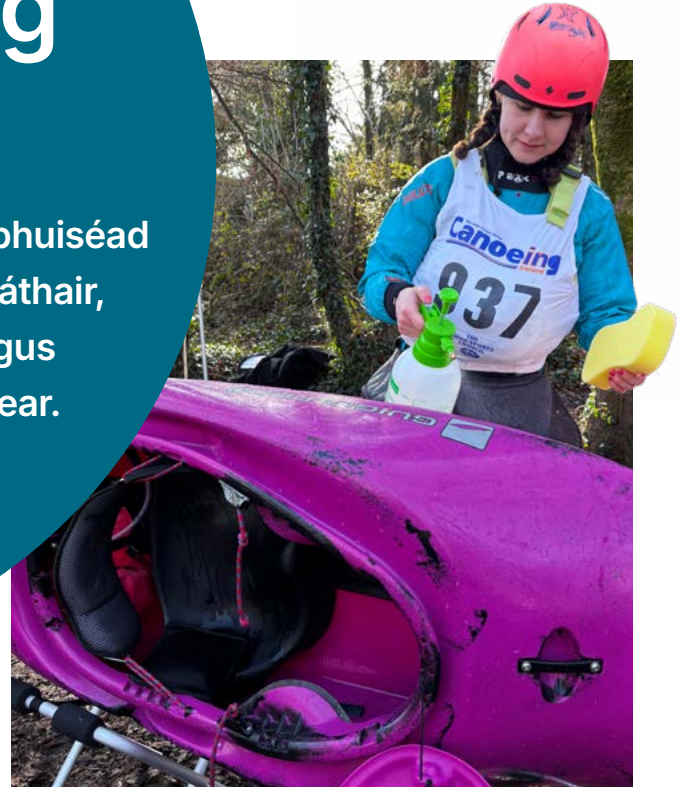

Cén cineál trealamh a theastaíonn uait?

- > Cén buiséad atá agat don bhithshlándáil?
- > Cad iad na háiseanna atá agat ar an láthair cheana féin?
- > Féach leathanaigh 13-15 le haghaidh samplaí de stáisiúin bithshlándála éagsúla agus liostaí trealamh molta.

Cén cineál trealaimh atá ag teastáil uait?

Treoir maidir le himeacht a chur ar bun ar bhuiséad íseal gan rochtain ar uisce reatha ar an láthair, imeacht le rochtain ar uisce reatha agus imeacht mór le rannpháirtithe ó thar lear.

Cén cineál trealamh atá ag teastáil uait?

Imeacht le buiséad íseal agus gan rochtain ar uisce reatha ar an láthair

Ba cheart rannpháirtithe a spreagadh chun trealamh neamh chumhachtaithe a úsáid iad féin chun cleachtais bithshlándála a chur chun cinn atá á n-ionchorprú ina ngnáthamh ginearálta.

Trealamh molta do stáisiúin bithshlándála ag leibhéal bunúsach

Mír	Cur síos
Tubtrugs solúbtha	Chun míreanna a ní nó míreanna a sáithithe i ndíghalrán
Spraeire brú láimhe	Chun báid agus trealamh a ní, go háirithe do na ceantair sin ina bhfuil sé deacair teacht orthu
Scuaba sciúrtha crua	Chun láib, plandaí agus ainmhithe uisceacha a bhaint d'áiteanna ar nós cabhail, céaslaí, rámha, sciortaí spraeála agus coisbheart
Spúinsí	Chun láib, plandaí agus ainmhithe uisceacha a bhaint as éadaí agus trealamh íogair
Limistéar triomaithe	imistéar ainmnithe, grianmhar chun ligean do threalamh triomú chomh fada agus is féidir agus chun cead a thabhairt don uisce ar fad ó na báid a dhraenáil sula bhfágann tú an láithreán
Coimeádáin uisce trom shaothair 25ltr	Mura bhfuil rochtain ar an láthair ar fhionnuisce d'fhéadfá bowser a úsáid nó uisce a réamh líonadh

Tabhair faoi deara: Mura bhfuil rochtain ar leictreachas ar an láthair, is féidir leat gineadóir cumhachta gréine a úsáid le haghaidh cumhachta lasmuigh den ghreille agus uisce te a sholáthar

Cén cineál trealamh atá ag teastáil uait?

Imeacht le rochtain ar uisce reatha

Ba cheart rannpháirtithe a spreagadh chun trealamh neamh chumhachtaithe a úsáid iad féin chun cleachtais bithshlándála a chur chun cinn atá á n-ionchorprú ina ngnáthamh ginearálta.

Trealamh molta do stáisiún bithshlándála meánleibhéil

Mír	Cur síos
Tubtrugs solúbtha	Chun míreanna a ní nó míreanna a sáithithe i ndíghalrán
Píopa píobáin le nascóirí (lena n-áirítear cónascaire dé-sconna)	Éifeachtach chun orgánaigh cheangailte a ghlanadh agus a bhaint
Scuaba sciúrtha crua	Chun láib, plandaí agus ainmhithe uisceacha a bhaint d'áiteanna ar nós cabhail, céaslaí, rámha, sciortaí spraeála agus coisbheart
Spúinsí	Láib, plandaí agus ainmhithe uisceacha a bhaint as éadaí agus trealamh íogair
Paidir brú láimhe (10ltr) (leicneán brú faoi thiomáint ceallraí roghnach)	Chun báid agus fearas a ní, go háirithe do na ceantair sin atá deacair rochtain a fháil orthu Mura bhfuil aon rochtain ar an láthair ar leictreachas, is féidir le leicneán brú cumhachtaithe greadta tacú le níochán ag imeachtaí níos gnóthaí
Raca/limistéar triomaithe	Limistéar ainmnithe grianmhar chun ligean do threalamh triomú chomh fada agus is féidir agus chun ligean don uisce go léir ó na báid a dhraenáil sula bhfágann tú an láithreán

Tabhair faoi deara: Mura bhfuil rochtain ar leictreachas ar an láthair, is féidir leat gineadóir cumhachta gréine a úsáid le haghaidh cumhachta lasmuigh den ghreille agus uisce te a sholáthar

Imeacht mór le rannpháirtithe ó thar lear

Ba cheart rannpháirtithe a spreagadh chun trealamh neamh chumhachtaithe a úsáid iad féin chun cleachtais bithshlándála a chur chun cinn atá á n-ionchorprú ina ngnáthamh ginearálta.

Trealamh molta le haghaidh stáisiún bithshlándála iomlán/cuimsitheach

Is féidir le draenáil a bheith chomh simplí céanna le trinse tochailte chun an dramhail a atreorú ón uiscebhealach

Mír	Description
Leicneán brú	Chun báid agus trealamh a ní, go háirithe do na ceantair sin atá deacair teacht orthu
Claochladán	Trealamh chun cumhacht a sholáthar don leicneán brú Mura bhfuil rochtain ag an suíomh ar leictreachas, is féidir le leicneán brú cumhachtaithe greadta tacú le níochán ag imeachtaí móra
Tralaí píobáin	Cuidigh le rochtain, ag cinntiú gur féidir an stáisiún níochána a lonnú ar shiúl ón gcúrsa uisc
Píopa píobáin le nascóirí (lena n-áirítear cónascaire dé-sconna)	Éifeachtach chun orgánaigh cheangailte a ghlanadh agus a bhaint
Scuaba sciúrtha crua	Chun láib, plandaí agus ainmhithe uisceacha a bhaint d'áiteanna ar nós cabhail, céaslaí, rámha, sciortaí spraeála agus coisbheart
Spúinsí	Láib, plandaí agus ainmhithe uisceacha a bhaint as éadaí agus trealamh íogair
Paidir brú láimhe (10ltr)	Chun báid agus trealamh a ní, go háirithe do na ceantair sin a bhfuil deacracht acu rochtain a fháil orthu
Raca/limistéar triomaithe	Limistéar ainmnithe grianmhar chun ligean do threalamh triomú chomh fada agus is féidir agus chun ligean don uisce go léir ó na báid a dhraenáil sula bhfágann tú an láithreán
Tristéil bád	Ag ardú na mbád is féidir leat iniúchadh agus glanadh go héasca ar réimsí bun agus taobh an bháid
Cóin tráchta	Cinntigh infheictheacht an stáisiúin níochána bithshlándála tríd an suíomh a mharcáil amach. B'fhéidir go mbeidh níos mó / níos lú ag brath ar an suíomh
Coimeádáin uisce trom shaothair 25ltr nó bowser ar cíós	Mura bhfuil rochtain ar an láthair ar fhionnuisce d'fhéadfá bowser a úsáid nó coimeádáin uisce a réamh líonadh

Tabhair faoi deara: Mura bhfuil rochtain ar leictreachas ar an láthair, is féidir leat gineadóir cumhachta gréine a úsáid le haghaidh cumhachta lasmuigh den ghreille agus uisce te a sholáthar

Céim 2: Feasacht a Ardú

Trí gach céim de d'imeacht tá sé tábhachtach feasacht a ardú ar speicis ionracha agus do bhearta bithshlándála pleanáilte a chur in iúl go héifeachtach do do rannpháirtithe. Cabhróidh sé seo leis an lá a réachtáil go réidh do gach duine.

Roimh an imeacht

D'fhéadfá:

- > Seol faisnéis roimh an imeacht chuig clubanna rannpháirteacha ag míniú conas agus cén fáth go mbeidh cleachtais bithshlándála ar siúl ag d'imeacht, agus ag iarraidh ar rannpháirtithe teacht le héadaí agus trealamh atá glan agus tirim. Féach lch 20 le haghaidh teimpléad
- > Do bhithshlándáil a chur chun cinn ar do chainéil meán sóisialta agus nuachtlitreacha
- > Smaoinigh ar chuid de do leathanach gréasáin a thiomnú d'fhaisnéis bithshlándála agus speicis ionracha
- > Cód cleachtais bithshlándála a ghlacadh do gach rannpháirtí le léamh (don chuairt teimpléad invasives.ie/biosecurity/codeofpractice)
- > Oiliúint a chur ar fáil do bhaill foirne, oibrithe deonacha agus do lucht eagraithe uile an imeachta

Tá foscadh imeachta úsáideach mar phointe eolais. Taispeáin raon bratacha cleite tarraingteacha, tarraing suas meirgí, A-fhrámaí agus Bileoga le go dtuigfidh do rannpháirtithe na príomhtheachtaireachtaí.

ACMHAINNÍ SAOR IN AISCE

Éire

invasives.ie/resources/check-clean-dry-resources/

Tuaisceart Éireann

invasivespeciesni.co.uk/what-can-i-do/check-clean-dry/check-clean-dry-resources/

Na meáin shóisialta

Bain úsáid as do chainéil rialta meán sóisialta le haghaidh cur chun cinn agus cuir na haischlibeanna seo a leanas leis:

Le linn an imeachta

D'fhéadfá:

- > Taispeáin póstaer timpeall an láithreáin ag fógairt faoi na stáisiúin ghlantacháin. Teimpléad ar lch 22
- > Déan cinnte go bhfuil maoir agus baill foirne eile an imeachta ar an eolas faoi do bhearta bithshlándála ionas gur féidir leo rannpháirtithe a chur ar an eolas nuair a thagann siad
- > Cuspóir agus suíomh an stáisiúin ghlantacháin a chur chun cinn thar an gcóras fógartha poiblí ag eatraimh rialta
- > Postáil faisnéis faoin stáisiún ghlantacháin ar do chainéil meán sóisialta
- > Seastán eolais a chur ar bun chun feasacht a ardú ar bhithshlándáil, go háirithe má bhíonn cuairteoirí agus rannpháirtithe ar an láthair tamall sula dtosaíonn na himeachtaí
- > Curadh Bithshlándála a cheapadh chun cabhrú le bithshlándáil a éascú (tabhair cuairt ar invasives.ie/biosecuritychampion le haghaidh tuilleadh eolais)

Cén cineál trealamh atá ag teastáil uait?

Feasacht a Mhúscailt

Cabhrú le rannpháirtithe tabhairt faoi Seiceáil Glan Triomaigh agusfeasacht ghinearálta a ardú ar chleachtais bithshlándála agus speicis ionracha.

Trealamh molta chunfeasacht a ardú

- > Lónadh tábla
- > Meirge cleite
- > Meirge Aníos
- > Meirge crochta saincheaptha
- > Faisnéis chlóite faoi bithshlándáil agus speicis ionracha
- > Trealamh bithshlándála pearsanta (Ich 20 le haghaidh tuilleadh eolais)
- > A-fhráma nó clár dubh chun suíomh an stáisiúin níochna a chur chun cinn

Chunfeasacht a ardú ar bithshlándáil mhaith, díriú ar limistéar beag tarraingteach a bhfuil teachtaireachtaí soiléire Seiceáil Glan Triomaigh ann

CUIDIGH LEIS AN SCÉAL A SCAIPEADH!

Is féidir leat raon ábhar teorach agus múscailtefeasachta saor in aisce a íoslódáil do do chlub pobail áitiúil agus d'imeachtaí pobail

Éire:

invasives.ie/resources/check-clean-dry-resources/

Tuaisceart Éireann:

invasivespeciesireland.com/biosecurity-resources/

Céim 3

Rith d'imeacht

Smaoinigh ar shuíomhanna oiriúnacha don stáisiún glantacháin ina mbeidh sé praiticiúil, sábháilte, inrochtana d'uisce glan agus do chumhacht (más gá), agus ar sheasamh cruu, gairbhéal, nó féar ionas nach dtéann aon speiceas ionrach nó uisce éillithe isteach i ndraein. Teorannaigh pointí iontrála / imeachta don uisce, go pointe amháin más féidir agus cuir do stáisiún glanta síos ar bun anseo ionas go mbeidh sé an-infheicthe chun an tionchar is mó a fháil.

Déan iarracht triúr maor ar a laghad a bheith ag rith an stáisiúin níochána síos agus déan cinnte go bhfuil a fhios acu conas an trealamh a úsáid go sábháilte agus go héifeachtach. Féach leathanaigh 16-17 le haghaidh treoir glantacháin.

**SEICEÁIL
GLAN
TRIOMAIGH**

Cuimhnigh do threalamh go léir a sheiceáil roimh an imeacht - cabhróidh sé seo le gach rud a reáchtáil go réidh ar an lá.

Cuimhnigh *Seiceáil Glan Triomaigh*

Céim 3

Rith d'imeacht

Déan iarracht gach rud a shocrú agus cleachtadh tapa a dhéanamh sula dtosaíonn rásaí. Tabharfaidh sé seo go leor ama duit le haghaidh aon fabhtcheartú.

Glan trealamh rannpháirtithe

Ná húsáid ach uisce glan úr. Caithfidh níocháin a bheith ar ghairbhéal, seasamh crua, nó féar - ná lig d'aon uisce salach dul isteach sa chúrsa uisce nó sna séarachais!

Tabhair aird ar leith ar cheantair atá deacair a bhaint amach.

Tá sé de chumas ag gach trealamh lena n-áirítear éadaí, rámha, céaslaí, PFD's, sciortaí spraeála, agus clogaid speicis ionracha a cheilt. **GLAN IAD GO LÉIR!**

Chun cabhrú le rannpháirtithe tuiscint a fháil ar conas agus cén fáth ar chóir dóibh glanadh a thógáil ina ngnáth ghnáthamh, spreag iad chun aon trealamh neamh chumhachtaithe a úsáid ag an stáisiún níochána iad féin agus mínigh an tábhacht a bhaineann le glanadh.

Déan cinnte go bhfuil a fhios ag rannpháirtithe go gcaithfear trealamh a thriomú go maith roimh an gcéad úsáid eile. Is féidir le roinnt speiceas maireachtáil i ndálaí taise ar feadh coicíse!

©Pukhov K / Shutterstock

©WaterwaysIreland

Céim 4: Obair leantach

SEICEÁIL

Is é príomhchuspóir trealamh bithshlándála pearsanta ná COSC. Trí do chuid earraí bithshlándála féin a iompar is féidir leat cabhrú leis an scaipeadh a stopadh.

©Sligo Sport and Recreation Partnership

Machnamh

Is smaoineamh maith é cruinniú foirne a bheith agat chun plé a dhéanamh ar cad a chuaigh i gceart agus cad a d'fhéadfai a fheabhsú an chéad uair eile.

Aiseolas

Is féidir le hionchur ó rannpháirtithe feabhsúcháin a dhéanamh nár smaoinigh tú orthu. Is féidir é seo a bhaint amach trí iarraidh ar rannpháirtithe páirt a ghlacadh i suirbhé gairid ar an lá nó foirmeacha a sheoladh amach ina dhiaidh sin.

Ag smaoineamh ar réiteach buan bithshlándála?

Ag brath ar an leibhéal maoinithe, is fiú smaoineamh ar stáisiún buan bithshlándála a eagrú. Cuideoidh na háiseanna atá ar fáil go héasca le céaslóirí a spreagadh chun cleachtais bithshlándála a ionchorprú ina ngnáthamh ginearálta. Trí bithshlándáil shimplí ach riachtanach a dhéanamh ar leibhéal aonair, méadóimid ár gcumas, ár n-uiscebhealaí agus na gníomhaíochtaí is breá linn a chosaint, chomh maith le sampla a thabhairt do dhaoine eile le leanúint (féach leathanach 23).

Trealamh Bithshlándála Pearsanta

Is éard atá i dtrealamh bithshlándála pearsanta ná sraith iniompartha de threalamh glantacháin bunúsach is féidir le duine aonair a iompar. Trí threalamh bithshlándála a iompar agus a úsáid, is féidir leat cabhrú le stop a chur le scaipeadh speiceas ionrach trí chosc.

Is féidir le trealamh bithshlándála simplí, iniompartha a chur le chéile cabhrú leat bearta laethúla a chur i bhfeidhm mar Seiceáil Glan Triomaigh chun cabhrú le tabhairt isteach agus scaipeadh speiceas ionrach a theorannú. Is iad seo a leanas míreanna saor agus éasca a fháil le cur san áireamh i dtrealamh bithshlándála pearsanta:

- > Scuab sciúrtha crua
- > Piocóid chrúb
- > Tuáille tirim
- > Buidéal spraeála (500ml)
- > Babhla níochána
- > Díghalrán (roghnach)

Tá sé rithábhachtach gníomhartha simplí a spreagadh, mar shampla Seiceáil Glan Triomaigh chun speicis ionracha a bhainistiú toisc go bhfuil gníomhartha ar scála aonair éifeachtach chun cur isteach agus scaipeadh speiceas ionrach a theorannú.

CATHAIN BA CHÓIR DOM DÍGHALRÚ?

Nuair nach féidir triomú iomlán is féidir an trealamh a dhíghalrú. Léigh treoracha déantúsaíochta chun caolú cuí agus láimhseáil shábháilte a chinntiú.

Nóta:

- > Léigh treoracha déantúsaíochta chun a chinntiú go bhfuil caolú
- > agus láimhseáil shábháilte i gceart
- > Bain triail as do chuid éadaí agus trealamh a thumadh,
- > le haghaidh 15 nóiméad ar a laghad
- > Má tá tú ag spraeáil ar threalamh, tóg ar shiúl ó imeall an uisce
- > agus ar thalamh crua
- > Lean an treoir déantúsaíochta maidir le cathain a dhéantar
- > an dífhabhtán a athsholáthar, mar go gcailleann sé éifeachtúlacht thar am

Céard eile is féidir leat a dhéanamh chuncabhrú

Seachtain na Speiceas Ionrach

Glac páirt sa tSeachtain bhliantúil um Speicis Ionracha agus cuidigh leis an gcomhshaol agus spásanna áineasa a chosaint trí ghníomhaíochtaí a reáchtáil atá dírithe ar cheist na speiceas ionrach. Mar shampla, taispeántas bithshlándála, caint a óstáil nó faisnéis a roinnt ar do chainéil meán sóisialta.

Bí páirteach i nGrúpa Gníomhaíochta Áitiúil

Tá go leor oibre ar siúl ar fud oileán na hÉireann chun speicis ionracha a bhainistiú agus a bhaint atá á dhéanamh ag Grúpaí Gníomhaíochta Áitiúla. Faigh amach cad iad na tionscadail speiceas ionracha a d'fhéadfadh a bheith ar siúl i do cheantar áitiúil le feiceáil an féidir leat cabhrú trí obair dheonach.

Speicis ionracha a bhaint

Má tá tú ag tabhairt faoi speicis ionracha a bhaint, cinntigh comhlíonadh dlíthiúil agus rialála do Thuaisceart Éireann agus d'Éirinn.

Déan taighde ar na speicis a theastaíonn uait a bhaint sula ndéanann tú gníomh chun a chinntiú go ndéantar gníomhartha bainistíochta ceart.

Bí ciallmhar le plandaí

Is féidir le gach garraíodóir cosc a chur ar thabhairt isteach speiceas ionrach trí bheith eolach ar na plandaí atá ag fás i do ghairdín, ná lig dóibh fás taobh amuigh de do ghairdín agus bí cúramach agus tú ag fáil réidh le gach ábhar gairdín.

Bí ciallmhar maidir le peataí

Bí freagrach as peataí trí thaighde a dhéanamh sula gceannaíonn tú / uchtaíonn tú do pheata, ná scaoil iad san fhiántas riamh, bí freagrach agus tú ag fáil baile nua dóibh agus cuir cosc ar mhodhanna éalaithe.

PULL OUT

Eolas roimh an Imeacht

D'fhéadfá an t-eolas thíos a sheoladh chuig na rannpháirtithe roimh an imeacht ionas go mbeidh tuiscint níos fearr acu ar aidhm an stáisiúin níochána agus ar an tábhacht a bhaineann lena rannpháirtíocht. D'fhéadfaí meabhrán tuisceana a chur leis freisin mar chuid den phróiseas clárúcháin.

TABHAIR FAOI DEARA: tBEIDH STÁISIÚN NÍOCHÁNA BITHSHLÁNDÁLA I BHFEIDHM AG AN IMEACHT SEO. Is é cuspóir an stáisiúin speicis ionracha a bhaint de do threalamh chun cabhrú le STOP A CHUR LEIS AN SCAIPEADH.

Le linn an imeachta, d'fhéadfá teacht i dteagmháil le speicis a dhéanann dochar don chomhshaol agus a d'fhéadfadh a iompar ar do threalamh agus ar d'éadaí. Tá tionchar speiceas ionrach chomh suntasach sin go meastar go bhfuil siad ar cheann de na bagairtí is mó dár n-uiscí luachmhara. Is féidir leis an damáiste seo caillteanais shuntasacha a chur faoi deara dár speicis dhúchasacha, an baol tuilte a mhéadú, uiscebhealaí a bhlocáil, agus tionchar a imirt ar do shláinte!

Is féidir speicis ionracha a aistriú go héasca trí bhraonta uisce agus bhlúirí plandaí greamaithe le do threalamh. Is féidir le cuid de na speicis seo maireachtáil ar feadh coicise fiú amháin i ndálaí taise.

Déan do chuid chun ár n-uiscebhealaí luachmhara a chosaint, tá sé simplí, cuimhnigh.

Sula dtagann tú:

Déan cinnte go n-úsáideann tú an modh Seiceáil, Glan agus Triomaigh (mínithe ar an bpóstaer ceangailte) ar gach trealamh a bheidh á úsáid agat SULA dtagann tú chuig an imeacht, go háirithe má d'úsáid tú é thar lear.

Tá sé an-tábhachtach má thagann tú suas le trealamh tais nó salach chun am breise a cheadú sula dtugann tú cuairt ar an stáisiún níochána.

Sula bhfágann tú:

Nuair a chríochnaíonn tú do chuid imeachtaí go léir, bain úsáid as an stáisiún níochána ar gach trealamh agus éadaí a úsáideadh le linn an imeachta. Mura bhfuil aon áiseanna níochána ar fáil, is féidir leat do threalamh bithshlándála pearsanta féin a úsáid. Nuair a bhíonn tú sa bhaile, triomaigh do threalamh ar feadh suas le 48 uair an chloig (is é solas na gréine an bealach is fearr chun an chuid is mó de na speicis ionracha a mharú).

AIRD IOMAITHEOIRÍ

Tá speicis ionracha ar an láthair!

Tá sé an-tábhachtach go dtabharfar na báid agus an trealamh go léir chuig an stáisiún níochána bithshlándála atá lonnaithe nuair a bheidh tú críochnaithe san iomaíocht.

Is féidir le speicis ionracha scaipeadh agus maireachtáil i ndálaí taise ar do threalamh ar feadh coicíse. Mura gcuireann tú an modh Seiceáil Glan Triomaigh i bhfeidhm, d'fhéadfá iad a aistriú chuig uiscebhealaí eile i ngan fhios. Cabhraigh linn **stop a chur leis an scaipeadh!**

SEICEÁIL

Seiceáil do threalamh, do threalamh agus d'éadaí le haghaidh aon orgánaigh nó smionagar infheicthe. Bain aon rud a fheictear a aimsíonn tú agus fág é ar an láthair, agus déan é a dhiúscairt go freagrach

GLAN

Glan gach rud chomh luath agus is féidir leat. Tabhair aird ar leith ar réimsí atá deacair a rochtain. Más féidir, bain úsáid as uisce te (>45°), díghalrán oiriúnach nó leicneán ardbhrú

TRIOMAIGH

Triomaigh gach rud chomh fada agus is féidir leat sula n-úsáideann tú iad i gcorp uisce eile. Is féidir le roinnt speiceas ionrach maireachtáil ar feadh coicíse ar threalamh tais.

Stop the Spread of Invasive Species

Invasive plants and animals harm our wildlife and environments. They can cause disease, block waterways, interfere with fishing and damage boats. Please stop their spread by following the **Check Clean Dry** code.

**CHECK
CLEAN
DRY**

Protect the environment and sport you enjoy!

Remember to check these places

CHECK

Check your equipment, boat, and clothing after leaving the water for mud, aquatic animals or plant material.

CLEAN

Clean everything thoroughly as soon as you can. Pay attention to areas that are damp or hard to access.

DRY

Dry everything for as long as you can before using elsewhere. Some invasive species can survive for over two weeks in damp conditions.

invasives.ie/biosecurity

Report invasive species including:

FISH DISEASES

AFRICAN CURLY WATERWEED

QUAGGA MUSSEL

As Balam Eithne, Kesh, Co. Wick
Department of the Environment,
Climate and Communications
Local Government and Heritage

Waterways Ireland
Loughs Agency
Government of Ireland
Department of the Environment,
Climate and Communications

Foras na Mara
Marine Institute

Local Authority
Waters
Waterways Ireland

Report invasive species including:
FISH DISEASES
AFRICAN CURLY WATERWEED
QUAGGA MUSSEL

SEICEÁIL GLAN TRIOMAIGH

Cosain an comhsaol agus an spórt a thaitníonn leat!

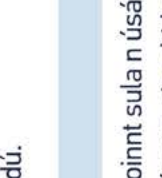
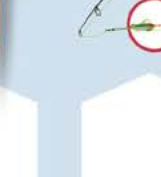
SEICEÁIL

GLAN

TRIOMAIGH

tu!

Cuimhniche ar na háiteanna
seo a sheiceáil

Íoslódálacha & Acmhainní

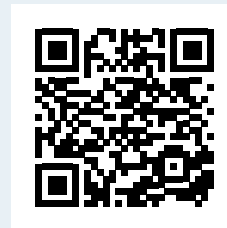
Chun na póstaer seo agus acmhainní eile a íoslódáil, tabhair cuairt ar:

Éire

[https://invasives.ie/resources/
check-clean-dry-resources/](https://invasives.ie/resources/check-clean-dry-resources/)

Tuaisceart Éireann

<https://invasivespeciesni.co.uk/resources/>

SEICEÁIL GLAN TRIOMAIGH

Glao chun gnímh:

*Tá úsáideoirí uisce ríthábhachtach chun
cabhrú le scaipeadh speiceas ionrach
a thaifeadadh agus a stopadh*

An tIonad Náisiúnta
Sonraí Bithéagsúlachta
National Biodiversity
Data Centre

Invasives.ie
Invasive Alien Species in Ireland

**Invasive Species
Northern Ireland**

Éire: invasives.ie

Tuaisceart Éireann: invasivespeciesni.co.uk

An tIonad Náisiúnta Sonraí Bithéagsúlachta,
Teach Beechfield,
Ollscoil Teicneolaíochta an Oirdheiscirt,
Campas an Iarthair, Cloch an Óir,
Co. Phort Láirge, Éire. X91 PE03

+353 (0)51 306 240
info@biodiversityireland.ie
biodiversityireland.ie

Is Carthanas Cláraithe é an tIonad
Náisiúnta Sonraí Bithéagsúlachta CLG.
Uimhir Chathanais Chláraithe: 20206927.
Uimhir Chlárucháin na Cuideachta 730718.
Maoinithe ag an gComhairle Oidhreachta.

An Chomhairle Oidhreachta
The Heritage Council

NPWS

An tSeirbhís Páircí
Náisiúnta agus Fiadhúlra
National Parks and Wildlife Service